

IETS OVER DE BESTRIJDING
VAN THRIPS LINI (LADUREAU) DOEKSEN,
MET DERRIS SPROEIMIDDELEN

DOOR
IR J. DOEKSEN

In het Januarinumnummer van dit tijdschrift verscheen een artikel van mijn hand over de biologie van *Thrips lini* (LADUREAU) DKS^N. Hierin werd de meening uitgesproken, dat een bespuiting met insecticiden tegen dit schadelijke vlasinsect geen effect zou sorteerⁿ. Deze opvatting steunde op de biologische gegevens, welke van *Thrips lini* bekend waren.

De volwassen insecten komen gedurende de laatste drie weken van de maand Mei uit den grond en zoeken dan het vlas op. Zeer spoedig worden eieren afgezet, welke voor insecticiden geheel onbereikbaar zijn. Men zou dus theoretisch zeer vaak moeten spuiten, terwijl het practisch onmogelijk bleek alle thripsen op het gewas te raken, daar ze zich meestal heel goed verborgen houden.

Gelukkig bleek in de practijk, dat er blijkbaar nog een factor of factoren zijn, die wij niet kennen, want het is gebleken, dat een enkele bespuiting toch een uitzonderlijk groot effect kan ver^toonen.

Door de Rijkslandbouwconsulenten van Zeeland en Westelijk Noordbrabant zijn dit jaar o.a. bespuitingsproeven met derris en nicotine genomen. Aanvankelijk leek de nicotine beter te werken. De sterfte na korten tijd was grooter, maar dit veranderde op den duur sterk. Bij de proeven, die mij werden getoond bleek onveranderlijk de derris betere resultaten te hebben gegeven.

Daar na de bespuiting nog groote hoeveelheden thrips naar het vlas toe moeten zijn gegaan, moesten wij dus aannemen, dat de derris een nawerking vertoont, of dat de bespuiting afschrikkend (repellant) op de aankomende insecten werkt.

Het was echter bekend, dat rotenon (het werkzaamste gedeelte van de derris) in waterige oplossing aan de lucht ontleedt. Een eventueele nawerking is dus raadselachtig, temeer daar: 1e het na de bespuiting heeft geregend, 2e de insecten zeer verborgen leven, 3e de spuitvloeistof gewoonlijk snel van de plant afvloeit, en 4e de nieuw gegroeide vlaskoppen niet bedekt konden zijn

door een sproeimiddel, dat reeds veertien dagen tevoren op de oudere deelen van de plant was gespoten.

Dezer dagen kwam me echter een artikel van R. A. FULTON en H. C. MASON onder oogen, getiteld: The translocation of Derris Constituents in Bean plants (J. Agr. Res. 55, 12, 1937), welk stuk misschien licht in dit probleem kan brengen.

Men vond nl. bij boonen een nawerking van derris. De jonge bladeren bleken beschermd te worden dooreen derrisbehandeling, welke reeds vóór de ontwikkeling van die bladeren, op andere, oudere plantendeelen was toegepast. Dit kon men o.a. aantoonen met goudvisschen, welke dieren zeer gevoelig zijn voor rotenon. Verder kon men rotenon isoleeren uit bladeren die aan de plant waren gegroeid, na een behandeling met derris van de oudere deelen.

Mocht blijken, dat derris zich op deze wijze bij meerdere planten gedraagt, dan opent dit wel vele perspectieven.

Voor het vlas zou dit beteekenen, dat het dan mogelijk moet zijn, het vlas met derrispreparaten te behandelen, *nog vóór er thripsen op aanwezig zijn*, waarbij ook de allereerste schade door deze insecten voorkomen zou kunnen worden. Spuit men nl., wanneer reeds thrips in aanmerkelijke hoeveelheid aanwezig is, dan kan men later nog altijd zien, op welk moment de thrips in het gewas optrad.

Het lijkt me wenschelijk met bovengememoreerde feiten rekening te houden bij het nemen van verdere proeven ter efficiënte bestrijding van *Thrips lini*.